

Đura Jakšić

27. jula, na današnji dan, 1832. godine rođen je Đura Jakšić, najveći liričar srpskog romantizma i jedan od najdarovitijih srpskih slikara 19. veka. Rodio se kao najstariji sin u sveštaničkoj kući u Srpskoj Crnji.

Osnovnu školu završio je u Srpskoj Crnji, nižu gimnaziju u Segedinu, a zatim pošao put Temišvara da uči slikanje.

1848. je bio student umetničke akademije u Pešti, ali je zbog revolucionarnih događaja morao da je napusti i da se vrati u rodni kraj, gde nastavlja da uči slikarstvo kod Konstantina Danjela u Bečkerek. Tu, u bogatoj biblioteci svoga učitelja, upoznaje klasike evropske književnosti i budi se u njemu pesnički duh, ali je još ubeđen da je slikarstvo njegov životni put.

Njegovi poetski prvenci svetlost dana su ugledali već 1853 godine u "Serbskom letopisu".

Krajem 1855 se nastanjuje u Kikindi i počinje da živi od slikarstva, ali i dalje piše i objavljuje u raznim listovima pod pseudonimom Teorin.

Početakom 1857. radi kao učitelj u zabačenim selima istočne Srbije, zatim kao učitelj crtanja u školi bogatih ćerki trgovačke buržoazije.

U leto 1860. radi kao učitelj u Požarevcu, i tu se ženi, a zatim odlazi za Beč. Po povratka iz Beča nastanjuje se u Novom Sadu. Tu slika i počinje da piše dramu. Zatim radi u državnoj službi u Požarevcu, pa u Kragujevačkoj Raci i Sabanti.

1871. godine ga otpuštaju iz službe biva primoran je da slika širom Srbiji radi

opstanka. Uz pomoć Stojana Novakovića 1872. godine dolazi na mesto korektora državne štamparije u Beogradu. Međutim poljuljanog zdravlja, u materijalnoj krizi u koju je prethodno zapao, ubrzo i umire, u novembru 1878. godine.

Otdžbina

I ovaj kamen zemlje Srbije,
Što preteć suncu dere kroz oblak,
Sumornog čela mračnim borama,
O vekovečnosti priča dalekoj,
Pokazujući nemom mimikom
Obraza svoga brazde duboke.

Vekova tavnih to su tragovi,
Te crne bore, mračne pećine;
A kamen ovaj, ko piramida
Što se iz praha diže u nebo,
Kostiju kršnih to je gomila
Što su u borbi protiv dušmana
Dedovi tvoji voljno slagali,
Lepeći krvlju srca rođenog
Mišica svojih kosti slomljene, -
Da unucima sprema busiju,
Oklen će nekad smelo preziruć
Dušmana čekati čete grabljive.

I samo dotle, do tog kamena,
Do tog bedema -
Nogom ćeš stupiti možda, poganom!
Drzneš li dalje? ... Čućeš gromove
Kako tišinu zemlje slobodne
Sa grmljavinom strašnom kidaju;
Razumećeš ih srcem strašljivim
Šta ti sa smelim glasom govore,
Pa ćeš o stenja tvrdom kamenu
Brijane glave teme celavo
U zanosnome strahu lupati!
Al jedan izraz, jednu misao,
Čućeš u borbe strašnoj lomljavi:
"Otdžbina je ovo Srbina!"

[Attribution-NonCommercial-ShareAlike 3.0 Unported](#)

You are free:

- to Share - to copy, distribute and transmit the work
- to Remix - to adapt the work

Under the following conditions:

- Attribution. You must attribute the work in the manner specified by the author or licensor (but not in any way that suggests that they endorse you or your use of the work).
- Noncommercial. You may not use this work for commercial purposes.
- Share Alike. If you alter, transform, or build upon this work, you may distribute the resulting work only under the same or similar license to this one.
 - For any reuse or distribution, you must make clear to others the license terms of this work. The best way to do this is with a link to this web page.
 - Any of the above conditions can be waived if you get permission from the copyright holder.
 - Nothing in this license impairs or restricts the author's moral rights.